І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 139. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 4-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 4, 1967 No. 139. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 3-го серпня, 1967

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА КОМІСІЯ зарядила перевести формальні тести, скільки баґи і нікотини мають різні цигарки, яких є коло 50 родів. Очевидно, що Тютюновий Інститут, зорганізований продуцентами цигарок та власниками тютюнових компаній, вже наперед твердить, що досліди над смолою в цигарках та над скількістю в них нікотини невірні, бо немає наукових метод. Тютюновий Інститут твердить, що немає доказів на те, що куріння шкодить здоров'ю курців, хоч статистика явно показує, що більший відсоток курців, як некурців вмирає від пістряка легенів та від різних недуг серця і легенів.

ЛЕТУНСЬВО ЗДА ПЛЯНУЄ ЗБУДУВАТИ автоматичний бомбовик для В'єтнаму, який міг би бомбити ворога вночі і під час злої погоди. Автоматичну систему вже випробували у В'єтнамі на літаках давніших типів. Тепер мають її випробувати на більше скомплікованих літаках, а вкінці її мають заінсталювати на нищильниках-бомбовиках типу Ф-111 А, які мають бути готові до боротьби на початку найближчого року. Ця система має бути збудована біля компютера і трьох механізмів, які будуть знаходити ціль бомбування під час захмарення або вночі. Коли видко буде ціль атаки, летун потисне ґудзик і бомба, керована радаром, впаде на бажану ціль.

ЛІНІЙНИЙ КОРАБЕЛЬ „НЮ ДЖЕРЗІ" кличуть до служби на фронті у В'єтнамі. Секретар оборони Роберт МекНамара наказав, щоб лінійний корабель із другої світової війни „Ню Джерзі" покликати до активної служби та підготовити до висилки на фронт до В'єтнаму. Цей корабель, 887 стіп довжини, 45,000 тонн тоннажу, мають коштом 27 мільйонів дол. змодернізувати, щоб його 16 цалеві гармати могли обстрілювати ворога. Залога „Ню Джерзі" становить 1,400 моряків і 70 офіцерів. Модернізаційні праці триватимуть дев'ять місяців. Цей бойовий корабель був покликаний до активної служби під час війни в Кореї.

ПЛЯНУЮТЬ ПЕРЕНЕСТИ НА ПОНЕДІЛОК п'ять вільних від праці святкових днів, щоб зробити п'ять триденних кінців тижня, в яких могли б відпочивати робітники. Сенатор демократ із Флориди Джордж А. Сматерс говорив про це на Сенатській Правничій Підкомісії, кажучи, що його плян корисний не тільки для робітників, які мали б аж п'ять разів малі „вакаційки", але і для працедавців, які не мали б перерви в продукції в середині тижня. Сенатор Сматерс пропонує, щоб Меморіял Дей був завжди останнього понеділка в травні; День Незалежности першого понеділка в липні; День Ветеранів замість 11-го листопада — останнього понеділка в жовтні; День Подяки — четвертого понеділка в листопаді замість четвертого четверга того ж місяця.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛЕТУНСЬКІ ЛІНІЇ в цьому році видають 2.1 більйона дол. на закуп нових 388 джетових транспортових літаків, як про це повідомляє голова Товариства Летунського Транспорту Стюарт Дж. Тіптон. В найближчому 1968-му році летунські лінії мають збудувати нових 353 літаків коштом 2-ох більйонів дол. Від 1966-го року до 1970-го число новозбудованих літаків має винести 1,180. Кошти цих нових літаків мають становити 7.7 більйона дол. Як бачимо, то інвестиції в летунську комунікацію дуже великі, власники летунських ліній видають 93 відсотки своїх прибутків на інвестиції для поширення та поліпшення цивільної авіяції, думаючи про майбутні виски.

У СВІТІ

ПРОГОЛОШЕНО ОСТАТОЧНІ ВТРАТИ внаслідку пожежі літаконосця „Форрестел" на водах біля В'єтнаму: 129 осіб вбитих, 64 ранених, 26 літаків на чердаку корабля цілком знищених, 31 пошкодований. Погорілий і сильно пошкоджений „Форрестел" прибув власними силами до Філіппін, але його основний ремонт буде переведений в американських доках, триватиме від 6 до 9 місяців та коштуватиме кругло 135 мільйонів дол.

ДО ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ ЗГОЛОСИЛИСЬ в Америці від 1964 року докладно 103.635 добровільців. Вже в цьому 1967 році зголошується щомісяця пересічно по 4.000 до 5.000 добровільців. Цей факт свідчить найкраще про те, що пацифістична й протиурядова кампанія різних „в'єтніків" і „пісніків" не має впливу на патріотичні настрої величезної більшости американської молоді.

ІТАЛІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АМІНТОРЕ ФАНФАНІ ЗАПРОПОНУВАВ на Женевській конференції роззброєння, щоб атомові держави передали або продали неатомовим державам частину свого замагазинованого атомового матеріялу для мирових цілей. Це — казав Фанфані — стане найкращим доказом, що плянований Америкою і Совєтами договір проти поширення атомової зброї не шкодитиме користуванню атомовою енергією для мирових цілей в неатомових країнах. Покищо делеґати ЗДА й СССР не дали відповіді.

У ГОЛЛЯНДІЇ ПОЯВИВСЯ вже третім накладом катехизм, який спричинив палкі суперечки в колах учених теологів. Конґреґація Доктрини Віри у Ватикані, очолювана кардиналом Альфредо Оттавіяні, буцім-то закинула тому катехизмові вписання в ньому аж 58 єресей. Автор катехизму, голляндський католицький духовник Роберт Адольфс зажадав від видавництва припинення дальшого друкування того катехизму, але видавництво спротивилось. Автор твердить, що більшість закидів — це непорозуміння, що його джерелом є різна термінологія.

У СТОЛИЦІ СУДАНУ ХАРТУМІ НАРАДЖУЮТЬСЯ міністри закордонних справ арабських країн над дальшою політикою і тактикою супроти Ізраїлю і тих держав, які під час останньої надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї ОН зайняли становище, прихильне Ізраїлеві. Лідер Палестинської Організації Визволення Ахмед Шуакрі поширив між усіх делеґатів меморіял про потребу організувати збройний резистанс арабів на окупованих Ізраїлем арабських землях.

ДО БЕЛЬГІЇ ПРИБУВ із Бразилії колишній французький прем'єр і міністер закордонних справ Жорж Бідо, який попав був у гострий спір з де Голлем з приводу політики де Голля супроти Альжиру, і втік був до Бразилії. Бельгійський уряд признав тепер Бідо політичний азиль під умовою, що він не буде займатись активно політикою. Він заявив, що внедовзі настане час, коли зможе вернутися до Франції.

ЗАВОРУШЕННЯ ВТИХОМИРИЛИСЬ, ПОГОТІВЛЯ ТРИВАЄ

Муринські заворушення, що цього літа охопили найбільше американських міст, уже втихомирились, але продовжується ще поготівля місцевої і стейтової поліції — як це виразно видно на фотознимці з муринської дільниці в Мілвокі: поліція слідкує за можливими снайперами з вікон і дахів домів. Тим часом, в деяких місцевостях, у яких муринська „Чорна Сила" відпалювала доми і плюндрувала крамниці, почала організуватись „Біла Сила", яка — за твердженням поліції — хоче „перебрати закон у свої руки" та яка зустрічається з такою ж самою рішучістю влади, як і „Чорна Сила".

Гувер заявляє, що він не має доказів на те, що була змова в расових заворушеннях

Вашинґтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Дж. Едґар Гувер, зізнаючи в Окремій Дорадчій Комісії в справі громадських заворушень, сказав, що він не має жадних доказів на те, що недавні заворушення в різних містах були частиною якоїсь організованої змови. Гувер зізнав на першому закритому засіданні цієї Комісії, голова якої є губернатор із Іллиной Отто Кернер його зізнання опублікував. Гувер обговорював справу расових і громадських заворушень в останніх трьох роках і твердив, що не має жадних конфіденційних доказів на те, що ці заворушення в числі 52-ох були частиною змови. Та Гувер зізнав, що в заворушеннях важливу ролю відограванли аґітатори з інших стейтів. На думку виконного директора Дорадчої Комісії Гінсбурґа в зізнаннях Гувера не має протиріччя, бо директор Еф Бі Ай під змовою розуміє зв'язок расових заворушень в одному місті з такими самими виступами в інших місцевостях. Голова Комісії Кернер опублікував зізнання Гувера тому, що деякі поважні особи твердили, що заворушення були пляновані кимось, кому залежить на тому, щоб в ЗДА не було спокою. Аґенти Еф Бі Ай мають право діяти тоді, коли заворушення викликані аґентами з різних стейтів.

Гомфрі домагається „Пляну Маршалла" для збіднілих районів ЗДА

Дітройт, Мишиґен. — Віце - президент Гомфрі, промовляючи на зборах Національного Товариства Повітових Представників, заявив, що коли Америка хоче, щоб „не запанувало в ній право джунґлів", то вона мусить погодитися на те, що треба платити гроші на „Плян Маршалла", який в 40-вих роках врятував від економічної катастрофи европейські держави, і який тепер мав би врятувати від убозства збіднілі сільські й міські райони ЗДА. Гомфрі пропонує, щоб всі 50 стейтів зорганізували в себе ради стейтові та метрополітальні ради миру, які мали б дбати про замирення в стейтах та метрополіях. Гомфрі вірить, що американці переможуть цю кризу в своїх містах, що відбувається на очах всього світу. Віце - президент заявив, що поборювати заворушення треба демократичними засобами. Ці засоби тривають довше, як диктаторські, але їхні наслідки тривкіші. Ми мусимо заплатити високу ціну за те, щоб зліквідувати міські нетри та піднести життєву стопу населення з зубожілих міських і сільських районів. Гомфрі заявив, що він промовляє „як американець, який турбується долею свого народу".

Пейпінґ зможе заатакувати ЗДА атомовими ракетами в 1970-их р. р.

Вашинґтон. — Спільна Конґресова Комісія Атомової Енерґії склала 5-сторінкове звідомлення про підсумки переведених нею тайних переслухань і дебат у справі розвитку атомової зброї в Комуністичному Китаї. У тому звідомленні, що називається „Загроза збоку ядрової зброї Комуністичного Китаю для безпеки Америки", ствержується, що в 70-их роках Комуністичний Китай розпоряджатиме достатьною кількістю далекосяжних ракет з водневими „головками", щоб могти ними заатакувати Америку. Вправді секретар оборони Роберт МекНамара твердив, що за даними американської та, мабуть, вільної китайської розвідки Комуністичний Китай не матиме в половині 70-их рр. більше, як 50 атомових і водневих бомб, проте інші члени Комісії погодились, що навіть найменша скількість таких бомб чи ракет, з яких кожна всилі знищити одно велике місто, становить велику загрозу для безпеки Америки. Комісія прийшла до одностайного висновку, що Комуністичний Китай розбудовує своє атомове озброєння в куди швидшому темпі, ані ж це передбачено на Заході. Покищо китайські комуністи мають вже ракети з засягом на 800 миль. Фахівці припускають, що впродовж 8-10-ох років китайським комуністам вдасться осягнути ракету з міжконтинентальним засягом.

Західня Німеччина нав'язує зв'язки з сателітськими країнами

Бонн. — Західньо- німецький міністер закордонних справ, Віллі Брандт, виїхав на відвідини до Букарешту. Це вперше член уряду Німецької Федеративної Республіки відвідує будь-котру комуністичну країну в Европі — поза Совєтським Союзом. Румунія стала першою сателітською державою, яка заманіфестувала свою незалежність від Москви, відгукнувшись прихильно на заклик Західньої Німеччини до замирення і нав'язання дипломатичних та тісніших господарських взаємин. Теперішня подорож Брандта є формально ревізитою румунському міністрові закордонних справ К. Манеску, який відвідав був Бонн, де він підписав договір про піднесення заємних дипломатичних місій до ступня амбасади. Всі інші сателітські держави покищо вагаються піти слідами Румунії, піддаючись натискові збоку Москви і, головно, Східньої Німеччини, які вимагають, щоб Західня Німеччина визнала спершу Східню Німеччину, як „суверенну державу", погодилась на польсько - німецький кордон Одри - Нісси та відмовилась від усяких атомових амбіцій. Представник Віллі Брандта Е. Барл від довшого часу переговорює з чеським урядом, який не ставить вищенаведених передумов, але не хоче назвати в договорі Західньої Німеччини „Німецькою Федеративною Республікою", щоб не „дразнити" Східньої Німеччини. Припускають, що все ж Чехословаччина буде найближчою сателітською державою, яка затіснить взаємини з Західньою Німеччиною.

Комітет під проводом Айзенгавера збирає фонди на арабських втікачів

Об'єднані Нації. — 37 видатних американських діячів, здебільша республіканців, склали Комітет, який поклав собі за завдання зібрати впродовж двох-трьох місяців поважну суму, щоб передати її Допомоговій Аґенції для палестинських втікачів при Об'єднаних Націях, з виключною ціллю допомоги арабським втікачам з часів першої та останньої ізраїльсько-арабських воєн. Почесним головою того Комітету став Д. Д. Айзенгавер, а діловим головою Джеймс Линен, президент видавництва „Тайм". Між членами дирекції є Юджин Блек, колишній директор Світового Банку, президент Чейз Манґеттен Банку Дейвід Рокефеллер та інші фінансисти, а між членами комітету є кол. пенсильванійський губернатор Вільям Скрентон, колишній високий комісар в Німеччині генерал Лушіюс Клей, колишній голова державної Комісії Атомової Енергії Джан МекКон, власники великих видавництв та інші особи з політичної і фінансової верхівки.

Космічний корабель Лунар 5 летить до Місяця

Кейп Кеннеді, Флорида. — Увечері 1-го серпня ЗДА з успіхом випустили космічний корабель Лунар Орбітер 5, який після 250,187-милевого лету в суботу 5-го серпня має почати кружляти довкола Місяця. В неділю 6-го серпня Лунар 5-ий має почати фотографувати Місяць, що він має робити впродовж двох тижнів. Лунар 5 має докінчити мапи Міяця, що потрібні будуть під час лету на Місяць американським астронавтам. Численні фота Місяця поробили вже попередні космічні кораблі. Докладні мапи Місяця потрібні на те, щоб летуни в програмі Аполло знали, де найкраще осідати. Лунар Орбітер 5 має зібрати сліди вульканічної активности на Місяці. Лунар 5 — це останній космічний корабель в цій серії, що коштує $205 мільйонів. Науковці бажають, щоб він зібрав якнайбільше відомостей про Місяць.

СЛАВНА „ШУМКА" З ЕДМОНТОНУ ВИСТУПИТЬ ЦІЄЇ СУБОТИ НА СОЮЗІВЦІ

В НЕДІЛЮ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЕЧІР СЛОВА І ПІСНІ З УЧАСТЮ ЛЕСІ ЛИСАК І Р. ЛЕВИЦЬКОГО

Союзівка, Керґонксон. Управа цієї оселі УНСоюзу в Кетскильських горах з радістю і гордістю інформує, що в найближчу суботу, 5-го серпня, на сцені великої концертової залі „Веселки" виступить уперше „Шумка", славна танцювальна група з Едмонтону, Канада, що буде в поворотній дорозі із виступу на світовій виставці ЕКСПО-67 в Монтреалі. Група, що була створена в 1959-му році, є під мистецьким керівництвом Честера Куця і нараховує 40 танцюристів, переважно студентів коледжів і середніх шкіл, належить до найбільш барвистих і попурярних українських ансамблів у Канаді, здобувши собі славу виступами не тільки в Едмонтоні, але й багатьох інших місцевостях Канади як на українських, так і канадійських сценах. Наставлення цього ансамблю характеризує факт, що він погодився спеціяльно виступити на Союзівці ще й тому, що зібраний при нагоді цієї імпрези фонд (вступ — один доляр) вцілості призначений на допомогу важко хворому музикові і диригентові, колишньому культурному директорові „Союзівки" маестрові Іванові Задорожному. Концерт відбудеться після вечері.

В неділю, 6-го серпня, відбудеться в тій же великій залі „Веселки" вечір пісні і слова з участю Лесі Лисак (слово) і Романа Левицького (пісня при акомпаніяменті бандури).

Танцювальний ансамбль „Шумка" з Едмонтону в акції.

ПРЕМ'ЄР І ГУБЕРНАТОР КАНАДИ ВІТАЛИ УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ З НАГОДИ ЇЇ ДНЯ В СТОЛИЦІ

Оттава, Канада (ОК). — Прем'єр Канади Лестер Б. Пірсон та генеральний губернатор І. Міченер вітали тисячі української молоді під час її Дня в столиці Канади, Оттаві, в понеділок 31-го липня. Разом з ними вітав цю нашу молодь президент Комітету Українців Канади о. прелат д-р Василь Кушнір. День Української Молоді в Оттаві і два дні раніше, в суботу 29-го липня, на Світовій Виставі Експо-67 в Монтреалі відбувся в рямках великих святкувань 100-річчя Канади.

В суботу, 29-го липня, точно 1,500 членів молодечих організацій „Пласт", Спілки Української Молоді (СУМ), Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) у своїх одностроях та зі своїми прапорами вишикувались зорганізованими рядами на стадіоні острова св. Олени, де їх привітали президент КУК о. д-р Василь Кушнір та представник ЕКСПО. Молодь продефілювала перед почесними гостями і численно зібраною публікою, а опісля перевела свою програму, в якій були рухові вправи членів СУМ, веснянки пластунок в національних одягах, народні танки членів МУН, пластовий салют Канаді та ін. Публіка ентузіястично приймала кожну точку програми, що була зфільмована і опісля передавана на телевізії. Програму заповідав українською, французькою і англійською мовами ст. пл. д-р І. Луговий.

Завершенням цих святкувань, що включали й одноттижневе таборування в околиці Монтреалю, був День Української Молоді в Оттаві в понеділок 31-го липня, що його приготовив окремий Діловий Комітет під проводом пл. сен. д-ра І. Войчишина. 1,050 пластунів і пластунок з усіх більших скупчень українців Канади і ЗДА зібралися в полудневих годинах на площі біля парляменту разом із 700 членами СУМ, 100 членами ОДУМ та репрезентантами МУН і СУМК. О годині 11:30 вийшов до зібраної молоді прем'єр Канади Лестер Б. Пірсон, в товаристві президента КУК о. д-ра В. Кушніра, сенатора Павла Юзика та посла Михайла Стара. В почесній Президії був митрополит Української Католицької Церкви в Канаді ВПреосв. Максим Германюк, о. протопресвітер В. Слюзар, представники українського громадянства та провідники молодечих організацій. Прем'єра Пірсона привітав голова Крайової Пластової Старшини Канади пл. сен. М. Світуха. Відповідне слово виголосив о. д-р В. Кушнір і опісля промовив прем'єр Пірсон, згадуючи та підкреслюючи великий вклад українських поселенців в розбудову Канади. Прем'єрові дякував за слово представник СУМ. Короткі привітання виголосили сенатор Юзик і посол Стар. Представники молоді вручили Прем'єрові китицю квітів.

Після відходу прем'єра Л. Пірсона, дві групи молоді з усіх організацій відвідали спікерів Сенату і Парляменту. Спікера Сенату вітав представник МУН, а спікера Парляменту представник ОДУМ. В дальшій програмі молодь зорганізованим походом перейшла до пам'ятника Поляглих, біля якого представники молодечих організацій поклали синьо-жовтий вінок.

Пополудні дві тисячі української молоді зі своїми прапорами та оркестрами перейшли походом вулицями Оттави до резиденції генерального губернатора І. Міченера. Губернатор і його дружина зустріли молодь в городі. Зустріч започаткував і нею проводив пл. сен. М. Світуха. Від молоді привітав Губернатора пл. юнак Роман Дикун з Торонта, а дві юначки вручили дружині губернатора китицю квітів. Губернатор сердечно вітав зібрану молодь та прийняв від неї подарунок, який йому вручили представники Пласту, СУМ та ОДУМ. Опісля, на прохання губернатора, ст. пл. Ю. Ганушевський відіграв у супроводі бандури одну пісню, члени СУМ проспівали збірну пісню, а пластунки декілька пісень. На закінчення Губернатор перейшов між рядами молоді, розмовляючи з поодинокими з них.

О год. 5.30 в Національній Бібліотеці відбулося святочне відслонення таблиці, що її уфундували організації молоді в честь і пам'ять досягнень українців у Канаді. Церемонію започаткував проведенням молитви ВПреосв. Митрополит Максим, а коротке привітальне слово сказав о. д-р В. Кушнір. Відкриття таблиці довершив міністер закордонних справ П. Мартин, виголосивши відповідну промову. Врочистість закінчив проведенням молитви о. протопресвітер В. Слюзар.

Між новими астронавтами є лікар, професор фізики і астроном

Вашинґтон. — На списку нових астронавтів, який мають опублікувати в найближчому часі, знаходиться лікар 28-річний д-р Доналд Лі Гелмквест із Гюстону, Тексас, 34-річний Джан А. Ллевелин, який навчає фізики в Стейтовому університеті на Флориді, та д-р Карл Дж. Генізе з обсерваторії в Дірнборні. Зміна вимаганих кваліфікацій від астронавтів, оголошена минулої зими, дозволяє і не летунам голоситися до праці в характері астронавтів. На новому списку астронавтів будуть коло 20 астронавтів, які не є летунами, тільки є докторами наук, медицини або інженерії. Національна Аеронавтична Космічна Адміністрація плянує опублікувати новий список астронавтів ще в цьому тижні. — Сенат схвалив на космічну програму в найближчому фінансовому році 4.9 більйона дол. Більше як половина з цієї суми призначена на програму Аполло, згідно з якою американські астронавти мають коло 1970 року дістатися на Місяць. Повища сума була узгіднена на Конґресовій Конференції, де вирівняли різниці, що були в текстах законопроєктів, схвалених обидвома Палатами Конґресу. Цю суму має ще затвердити Палата Репрезентантів.

ВАСИЛЬ МУЩИНКА, ГОЛОВА 339 ВІДДІЛУ УНС, ПОМЕР У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Василь Мущинка, довголітній голова місцевого 339-го Відділу Українського Народного Союзу, помер тут у вівторок, 1-го серпня. Тіло лежить в похоронному заведенні Коцюбинського, а похорон відбудеться в суботу, 5-го серпня, о год. 9-ій рано з похоронного заведення до церкви на Найставні й опісля на український католицький цвинтар у Факс Чейсі. Зі смертю сл.п. Василя Мущинки, який осиротив дочку Марію, сина Олексу та шість внуків, УНСоюз втратив заслуженого і відданого працівника.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Суперечності де Ґолля

Офіційна заява французького уряду, що оправдувала й підтримувала поведінку президента де Ґолля, який 24 липня ц. р. своїм вигуком у Монтреалі „Хай живе вільний Квебек" спричинив гостру реакцію канадійського прем'єра Пірсона, та заява французького уряду має чимало логічних тверджень. Отже: де Ґолль поїхав до Квебеку на запрошення його провінційного прем'єра; канадійські французи з таким ентузіязмом вітали де Ґолля, що це прибрало форм маніфестації їхніх почувань супроти Франції, батьківщини їхніх батьків та постійного проміннюючого центру їхньої, французької культури; Франція була активно причетною до заснування, заселення й розвитку Канади; французи в Канаді не мають тієї повної рівности прав і привілеїв з англомовними канадійцями, яку повинні мати; тому Франція, не претендуючи на канадійську територію ані на лідерство в Канаді, все ж не може бути байдужною до долі шести з половиною мільйонів канадійських французів.

Усе це дуже гарно, однак ті логічні твердження не перекреслюють іншої логіки: де Ґолль є головою державної Франції, який прибув на територію державної Канади. Без уваги на слушність чи неслушність становища канадійських французів, а зокрема тієї їхньої частини, яка пропаґує відірвання провінції Квебеку від державної спільности з рештою Канади, — він, де Ґолль, виступив з такими промовами й окликами, які перечили становищу федерального канадійського уряду. Таким чином він заманіфестував свої зрозумілі симпатії до канадійських французів надзвичайно нетактовно, зайнявши виразно і яскраво сторону одної частини населення. Отож правильно паризький „Матен" закинув де Ґоллеві, що він зробив у Монтреалі те саме, проти чого раз-у-раз палко виступає: встрянув активно у внутрішні справи іншої держави.

Безпосередньо після того виступу де Ґолля у Монтреалі звернено вже на цьому місці увагу, що коли де Ґолль був у Києві, то ані слова не згадав про вільну Україну. Трудно подумати, що нинішній президент Франції не знає нічого про давню і нову історію України, про ролю генерала Табуї в 1917 році в Україні, ані про спосіб, яким Україну включено в межі сучасної большевицької імперії. Керуючись у своїх діях хворобливою ворожістю до „англосаксів", яка виросла з антипатії і претенсій до Вінстона Черчилла та Ф. Д. Рузвелта, він переніс ті свої почування і супроти сучасних лідерів „англо - саксонського" світу. Засновуючи політику Франції на відірванні її від дійсної чи здогадної політичної, військової та економічної залежности від Америки й Британії, де Ґолль заперечує концепцію спільности інтересів держав Атлантійського обширу, але не допускає також до тіснішого політичного об'єднання Західньої Европи, бо вважає, що це загрозило б повному суверенітетові окремих західньоевропейських держав та національній особовості їх народів. А втім, де Ґолль уважає за можливу і потрібну тісну політичну, культурну й економічну співпрацю з „Росією", під якою він розуміє СССР, ні трішки не цікавлячись державними аспіраціями та національною особовістю уярмлених Москвою народів.

Він уважав, що само лише перебування на терені Франції військових баз тієї Америки, яка двічі врятувала екзистенцію Франції, понижувало французький суверенітет. Але водночас він уважав за річ можливу і доцільну виголосити в столиці Камбоджі, Пномпенгу, промову з виразним підтриманням становища комуністичного Північного В'єтнаму проти вільного Південного В'єтнаму і проти союзної Америки та всіх південноазійських антикомуністичних країн, — і так само він уважав за можливе поїхати до Канади і там промовляти проти становища центрального канадійського уряду. Де Ґолль признає вартість „визвольному рухові" канадійських французів, — ба, він приймає комуністичну термінологію щодо „визвольної війни" у В'єтнамі, але не визнає визвольної проблематики народів Сходу Европи. Він є рішучим противником колоніялізму, але не бачить потреби деколонізації Совєтського Союзу. Він має відвагу своїми виступами „шокувати" всіх лідерів вільного світу, але не має відваги сказати слова правди на адресу володарів Кремлю. І ці власне суперечності в його політичній філософії та практичній політиці знецінюють його, як пропаґатора визвольних гасел.

Богдан Галайчук

СОВЄТСЬКА „ДИПЛОМАТИЧНА ВАЛІЗА"

(2)

24 липня ТАСС подав до відома таку вістку: „Міністер закордонних справ вручив арґентинському амбасадорові у Москві ноту, в якій стверджується, що коло 200 морських піхотинців з поліційними собаками оточили „Мічурінськ". Митні службовці в супроводі військових ввійшли на корабель, домагаючись, щоб капітан відчинив дипломатичну валізу; при цьому ранено багнетом одного матроса. Це було тенденційною акцією арґентинської влади, що змагала до погіршення взаємин з СССР. Радянський уряд вимагає суворо покарати винуватців і застерігає собі право домагатися відшкодування.

Арґентинський уряд відповів нотою з 26 лютого: „Коли йдеться про інцидент з 22 липня, арґентинський уряд відкидає з усією рішучістю твердження совєтської ноти з 23-го. Цей інцидент був вислідом збройного спротиву капітана й залоги „Мічурінська" законним діям арґентинських митних органів. Згідно з арґентинським законодавством, справу спрямовано до суду".

На другий день після вручення ноти карний суддя закликав на переслухання капітана „Мічурінська", Василя Степанова, який прийшов добровільно, але в супроводі службовців морської поліції, з совєтським віцеконсулом та двома арґентинськими адвокатами. Переслухання було виїнятково довге — від 1-ої до 9-ої год. по полудні. Суддя заборонив капітанові видалюватися з Буенос Айресу. Якщо б до закінчення судового слідства з „Мічурінська" був знятий інтердикт, його команду перебрав би перший офіцер. Біда в тому, що цей останній відбуває першу трансокеанічну плавбу, і тому не виключене, що замість нього буде призначений один з офіцерів корабля „Львов".

Того самого дня совєтський амбасадор з'явився до міністерства закордонних справ і заявив, що капітан корабля не мусить іти на переслухання. Арґентинські дипломати вияснили, що „його ексцеленція" помиляється: персонал торговельної фльоти не користується ніяким імунітетом, і тому, коли перебуває на арґентинській території, має підпорядковуватись місцевій владі.

Та вертаймося до ноти. „Арґентинський уряд, — стверджується в ній, — не може визнати як дипломатичну валізу 12 скринь, що їх привіз „Мічурінськ"... Своїми розмірами вони відхиляються від прийнятих норм... Щоб уможливити совєтській амбасаді зв'язок із своїм урядом, згідно з 27-ою статтею Віденського договору, арґентинський уряд попросив амбасаду, щоб вона виявила, який є зміст тих скринь, але амбасада кількакратно відмовилася. Це дає основу скваліфікувати поставу совєтського уряду як намагання надужити право вільної комунікації з амбасадами, для цілей інших, як передбачені у Віденському договорі. Арґентинський уряд застерігає собі право скласти формальний енерґійний протест проти порушення совєтською поставою права, як теж дипломатичних звичаїв".

Идеться лише про „виявлення змісту" скринь, щоб відчинити їх і дозволити кинути на них оком. Якщо там справді кореспонденція, арґентинці не будуть читати її. Право совєтського уряду комунікуватися з амбасадою залишається нічим не порушене. Та, згідно з совєтським критерієм, „можна вивантажити без ніякої контролі будь - який матеріял, навіть у сотках скринь, навіть можна обернути цілий корабель на велику ,дипломатичну валізу' " — іронізує щоденник „Ля Пренса".

Які таємниці криються під покладом „Мічурінська"? Зброя для партизанів? Пресові коментатори відкидають цю гіпотезу: навряд чи СССР пішов би на риск давати безпосередньо такий яскравий „корпус делікті". Зрештою, зброю може вивантажити совєтський підводний човен на якомусь пустинному відтинку арґентинського узбережжя, яке є занадто довге, щоб його можна було ак слід берегти. Висунено здогад, що це — мандрівні радіовисильні, призначені на те, щоб вмонтувати їх на вантажні авта; важко було б виловити їх, бо вони постійно змінювали б місце і довжину хвилі.

Але в поінформованих колах заявляють також, що в тих таємничих скринях немає нічого нелеґального, що йдеться тут не про контрабанду, а про чисто дипломатичний маневр: випробувати, як латиноамериканський уряд поводитиметься в такій підозрілій ситуації, чи насмілиться кинути рукавицю червоній суперпотузі, чи оминатиме чолового зудару. Якщо арґентинський уряд вгнувся б, це служило б, як вигідний прецеденс для надуживання „дипломатичної валізи" на широку скалю, включно з пачкуванням зброї чи терористичного виряду.

А може йдеться лише про те, щоб осмішити арґентинський уряд, який мабуть, стоїть тепер на першому місці в Латинській Америці, коли йдеться про тверду протикастрівську поставу. З цього погляду була дуже знаменна поведінка залоги „Мічурінська", яка вчинила збройний спротив арґентинській морській поліції. Уявім собі, що морська поліція зломила б спротив силою, а опісля відчинила скрині і знайшла там, наприклад книжки російською мовою для бібліотеки амбасади. Була б це добра тема для латиноамериканської преси комуністичної, комунізуючої та поплентацької.

Таке осмішення „арґентинських меккартистів" було б, зокрема, на часі тепер, коли президент має підписати протикомуністичний закон.

(Кінець)

В. Чапленко

СТАТТЯ ІВАНА БІЛОДІДА

Свого часу я відзначав у своїх статтях, зокрема в статті „Два виступи в тій самій газеті...", надрукованій у „Свободі" ч. 64 з 8 квітня ц. р., той дивовижний факт, що в спеціяльному журналі „Мовознавство" не було аніякісінького відгуку на ті розмови про українську мову, що були на останньому з'їзді письменників України. А що головним редактором журналу „Мовознавство" був і є І. Білодід, колишній міністер освіти, а тепер віце - президент Академії Наук і офіційний інтерпретатор мовної політики партії на теперішньому її (політики) етапі, то й цей дивовижний факт доводилось пов'язувати з його „інтерпретацією" „лінії партії". Я навіть висловив здогад, що цим замовчуванням отих „розмов про українську мову" І. Білодід трохи чи не „виправляв" самого П. Шелеста, який дозволив був українським письменникам взяти під оборону зневажувану й упосліджувану українську мову. Я тоді писав ще й так, що це міг бути черговий зиґзаґ у мовній політиці партії, що партія знов зробила, згідно з ленінською тактикою, „два ступні вперед" в обмежуванні суспільного становища української мови, щоб зліквідувати той „ступінь назад", що був зроблений на з'їзді письменників. Про це свідчила велика стаття „Слово митця — зброя народу", що була надрукована спочатку в „Радянській Україні", а потім передрукована в „Літературній Україні" як „поправка" до того, що було на з'їзді письменників.

Тепер маємо статтю І. Білодіда, яка, на мою думку, була написана для першого числа „Мовознавства', але з огляду на оті „два ступні вперед", що припали на час виходу першого й двох наступних чисел „Мовознавства", не була тоді надрукована. Це чималенька розміром стаття „Роль рідної мови у розвитку освіти й культури народу", надрукована в червневому числі (за цей рік) учительського журналу „Українська мова і література в школі". Написана як наукова, з покликаннями на наукові джерела, ця стаття більше надавалася б для наукового журналу „Мовознавство", ніж для популярно - методичного журналу. Це останнє теж можна б уважати за доказ про її, цієї статті, інше початкове призначення. Про це ж таки свідчить те, що він, І. Білодід, у цій своїй статті пише. А пише він виразно в дусі „розмов про українську мову", що були на з'їзді письменників, за винятком тільки критики журналу „Вопросы Языкознания", газет „Известия", „Литературная Россия" та „Радянська Україна". Дуже можливо, що йому цю критику тепер довелось викинути, бо, може, саме вона найдужче й загальмувала була своєчасну появу цієї Білодідової статті.

Звичайно, це все тільки можливі здогади, обіперті на аналізі тамтешньої складної дійсности, бо ніякої фактичної інформації у мене немає.

Найцікавіше тепер для нас розглянути конкретні думки цієї Білодідової статті. Почав він із огляду поглядів „революційних демократів" Чернишевського, Добролюбова, Т. Шевченка та пізніших російських і українських науковців та письменників на значення рідної мови в розвитку освіти та культури народів — Потебні, Шахматова, Панаса Мирного, П. Житецького, І. Франка, Лесі Українки.

Використав він і погляди відомого педагога - теоретика Ушинського, мовознавця Б. Ворфа, психолога А. Лурія для того, щоб показати, що „для носія певної національної мови саме рідна мова насамперед відкриває скарбниці історії, досвіду, досягнень духового розвитку", що „поняттева система, ідіоматика рідної мови відкриваються дитині, її мовній свідомості в процесі природного пізнання світу", що „разом із мовою формується свідомість людини", що „дальший розвиток особистости, її інтелекту, свідомости, психології, розширення комплексу знань, досвіду, вміння — все це, складне й безперервне збагачення особи, „пишеться" уже на основі, виробленій і зміцненій рідною мовою".

Як бачимо, він використав тут цілком слушні досяги сучасної науки про мовомислення. Але для тамтешніх умов, очевидячки, має вагу не це, а відповідні висловлювання В. Леніна. „В. І. Ленін, — пише Білодід, — обстоював викладання в школі рідними мовами народів Росії (мова про дореволюційну Росію — В. Ч.), без обов'язкової державної мови, бо всі мови є рівноправними в демократичній державі".

Згадавши про ролю рідних мов у справі ліквідації неписьменности на території колишньої Російської імперії, І. Білодід додав, що „поряд із цією початковою роллю національних мов їхній розвиток увіходив політичним компонентом у саме створення радянської соціялістичної державности союзних республік СРСР, що підносило їх престиж і значення, як у соціялістичному будівництві в нашій країні (в союзі країн! — В. Ч.), так і серед мов світу". Зазначивши, що „програмним положенням комуністичної партії і в період розгорнутого будівництва комунізму є розвиток національних мов і водночас соціялістичне зближення націй і їхніх культур", він зразу ж додав, що „проте національні мови не зливаються, а широко розгортають свої внутрішні можливості, свою національну своєрідність і свої барви".

Це все він говорить про різні мови, а коли переходить до України, то згадує, що на Україні, „крім шкіл українською мовою (82-83% з 40 тис. загальноосвітніх шкіл)... працюють також школи з російською, угорською, молдавською, польською мовою". Далі він згадує „величезну мережу культурно - освітніх установ типу клюбів, палаців культури, філармоній, музеїв, театрів тощо, величезну мережу радіомовлення, кіно, телебачення і т. д." як „фундаментальну базу для функціонування національних літературних мов".

Звичайно, він, як і всі, хто пише в СССР на такі теми, не міг обминути й питання про взаємини національних мов з російською. І він висунув тут нову для нього, як автора „нових шляхів двомовности" українського народу, що їх він розробляв у своїх попередніх писаннях, формулу, формулу „поваги до мови міжнаціонального спілкування (взаємлення, зносин — В. Ч.) — російської мови як могутнього засобу зв'язку і єднання в соціялістичному багатонаціональному суспільстві". Таким чином, тепер у нього російська мова вже не є „друга рідна", а тільки засіб зносин із іншими народами СССР. Відгукнувшись, мабуть, на нарікання Олеся Гончара на те, що українську мову в школах вивчають гірше, як чужі мови, І. Білодід підкреслює, що „знання мови міжнаціонального спілкування (тобто російської — В. Ч.), мов міжнародної дії, багатьох іноземних (чужоземних — В. Ч.) мов не може і не повинне послаблювати увагу до вивчення, знання рідної національної мови, призводити до зменшення її престижу та її ролі як засобу розвитку освіти і культури". Відгукнувся Білодід і на нарікання Олеся Гончара на батьків, що не дбають про збереження рідної української мови в сім'ї, написавши: „Не всяка сім'я, внаслідок різних причин, може досконало виконувати цю функцію, — і це покладає на школу особливо відповідальні завдання виховати уміння володіти мовою як знаряддям своєї життєдіяльності, знаряддям, важливим і необхідним у всіх сферах праці".

Оце такі основні думки статті І. Білодіда, викладені стисліше й з більшою логічною впорядкованістю, як у нього. Він бо багато разів повторює те саме, не подає в певній послідовності, — тим то мені довелося вибирати його думки з різних місць і подавати в своїй послідовності. Можливо, що така хаотичність виникла у нього внаслідок того, що він сам не знав, на яку ступити, що мусів, може, „погоджу-

(Закінчення на стор. 3-ій)

У роковини Бродів

МИ НЕ ЗАСНЕМ

(We shall not sleep,
though poppies grow...)

Під Бродами маки цвітуть
І наш гріб значать;
а в небесах
Пісню свою виводить птах,
Як в дні боїв — що
в даль ідуть.

Ми є мертві. Не загудуть
Нам сурми знов в бойову
путь,
А ми — боролись у тих днях
В брідських житах.

Хай ті, що після нас
прийдуть,
Той самий, що й ми,
вогонь несуть.
Якщо забудуть про наш
шлях,
Ми не заснем в наших
гробах,

Хоч — щорік маки
цвістимуть
В брідських житах...

ОЛЕГ ЛИСЯК

НОВІ ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ ВИДАННЯ — ПРО УКРАЇНУ

Мюнхен. — Останнім часом у різних видавництвах Західньої Німеччини вийшло декілька книжок, у яких заторкується Україну, або ж українську проблему. Німецький письменник і журналіст, кол. в'язень совєтського концентраку в Сибіру, А. Фурман, публікує в тижневику „Шлях Перемоги" з 9 липня на продовження короткий огляд таких видань. Він, між іншим, пише:

„Недавно видавництво „Дойче Ташенбух-Ферляг" в Мюнхені видало документальну збірку п.з. „Російська революція 1917 року — від уступлення царя до большевицького перевороту". Ту збірку опрацював видатний історик і славіст Манфред Гельман. Ця незвичайно цікава і проглядна праця включає окремий розділ „Українське питання", в якому цитується шість документів, між іншими заяву провізоричного уряду, скеровану до Центральної Ради, за 2 (15) липня 1917 року, маніфест Української Центральної Ради (1. Універсал) за 10 червня 1917 року і два проукраїнські репортажі, взяті з „Франкфуртер Цайтунґ" з липня 1917 р."

Минулого року у видавництві „Шталлінґ Ферляг", в Ольденбурзі, вийшла, як інформує А. Фурман, велика праця французького історика Ж. Бенуа-Мешен про історію німецької військової сили 1918-1946 рр., з якої до сьогодні маємо до диспозиції 5 томів. Вже в першому з них автор широко обговорює українське питання, зокрема розважання німецького цісарського уряду, накази командування німецької армії і реакцію українців на них, політику Петлюри тощо.

У видавництві „Пропілеєн-Ферляг" в західньому Берліні вийшла недавно книжка про европейський анархізм, що є перекладом з англійської мови. В ній автор обговорює постання руху Махна та з'ясовує дії цього відомого українського анархіста. Цікавою й актуальною книжковою появою є „Політичний щоденник Альфреда Розенберґа (1934-35 і 1939-40), який теж появився як книжка малого формату. „Чому актуальна? Тому, що ми завжди мусимо зі здивуванням стверджувати, яке жахливе невіґластво панує у високих і найвищих колах про Східню Европу і національні питання. Так було у 1935 і 1939 роках, так є й сьогодні. Я тут не маю на увазі тільки Бонн, але взагалі керівні централі і кола у вільному світі", — пише А. Фурман.

В „Мемуарах" А. Розенберґа є багато згадок про Україну, розмови на тему України з Гітлером і інші матеріяли, варті того, щоб з ними ознайомились, зокрема, наші історики.

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(25)

Малий — привіз писану інструкцію від ОУН: творити окрему військову сітку. Перестати називати її бойовою, а просто військовою. Ставити її на широку національну базу. Творити свої кадри і командирів. Творити обласні, повітові і районові команди. Приспішувати вишкіл. Заготовляти зброю, амуніцію і ліки. Готовитись до вже недалеких бойових акцій.

∴

6 серпня 1942.

Усі в роз'їздах. Усе мов у гарячці, все мов кипить, мов цілий світ пропав, а є лише одно — завдання. Все пущено у такий рух, що ні одного дня не прогайновано.

На полях жнива. — у розпалі. Отож, удень на полі, а вночі — у ліс, в балку за селом, десь у гаї, рови, густі сади. Або в стодолі з ліхтарем. Вишкіл іде на повну пару.

Але треба десь з'їжджатись, десь сходитись, в'язати нитки. Організаційна „хата" на передмісті вже стає небезпечною: забагато людей приходить і відходить, забагато мусять переночувати або переднювати. Блакитний з Лисим рішили шукати десь хати виключно для свого зв'язку. Треба творити штаб повіту...

Довго думали, на якому передмісті знайти будинок для „головної кватири", де було б краще з'їжджатися всім із цілого повіту. А потім додумались: на кожному передмісті — як на долоні, тож найкраще таки в самому місті. Сюди можна приходити з терену різними порами дня, під самим носом німців. Поміж людьми, які вештаються по місті, далеко легше затерти сліди. Шукали довго. Вирішили, що все ж треба десь під край міста, куди й по ночах можна заглядати, бож по місті вночі ходити заборонено. Десь під якоюсь горою. Думали, думали і придумали так, що вийшло поміж двома горами...

Будинок для „головної кватири" є. За кілька день переймуть його, як тільки знайдеться людина, що буде там постійно мешкати.

Дубенська сітка повідомила, що Білий буде в Крем'янці за два тижні. Просив приготовити звіт. А жартом у записці додали: ану хто краще! Бо дубенська сітка росте також.

Головний осередок Дубенщини не в самому Дубні, а у Вербі. Чому? — невідомо. Мабуть, тому, що саме Дубно заповнене німцями, далеко більше, як Крем'янець. На Дубенщині часто сидить Білий і звідти розсилає свої доручення. Помагає також хлопцям ставити сітку. Там якось важче йде. Зате інша сітка, під рукою Черника, приятеля Крука — починає сильно розростатись. Наші хлопці там уже галасують, що їх Черник шапками накриє. Тягнуться, як можуть. Хочуть дістати трохи зброї з Крем'янеччини. А Блакитний уперся — дістаньте собі самі. Там були значні бої червоних із німцями, зброї мусить бути доволі по селах.

Десь на днях має бути нарада старших військовиків. Лисий їх хоче зібрати, щоб тримати у курсі справи. Зберуться не то в Горанці, не то в Катербурі. Так наказав полковник Ш. Лисий думає, що полковник Ш., старшина армії УНР, згодом, як треба буде — перебере команду, але лише штабу. Вже підстаркуватий і хоровитий, на лінію бою, а до того партизанського, йому буде важко. Але в штаб згодився. Сотник Орлик і сотник Гарячий, що викладає у білокриницькій школі, допомагають організувати старший військовий кадр. Хтось із них також має зв'язатись із полковником Омелюсіком у Почаєві. Сотник Скоб почав також живо цікавитись біжучими справами. Все це — старшинський кадр вісімнадцятого — двадцятого років. У повіті вже нарахували до тридцяти таких старшин. Лисий вже нахваляється — поставимо Крем'янецький полк!

∴

12 серпня 1942.

Учора Блакитний одержав записку від Лисого, що прийшла аж із Ланівець. Він пише, що не знає, коли повернеться, мабуть аж за тиждень, але знає що в місті буде Білий. Мабуть, з ним розминеться хоче, щоб він знав подробиці про старшинську нараду. Пише, що біля Ланівець „смердить круками", а „блакитних птиць не видно". Це натяк Блакитному, що Крук далеко сильніше поставив свою роботу в цьому районі. Блакитний же бурмоче, що вся вина по стороні Іскри, який там був, мав щось майструвати, Троян продовжувати, а з того вийшов пшик.

Відносно самої наради Лисий пише:

„...а відбули нараду у Вишневці. Там, думали, під боком у німаків краще законспіруватись. Робили під покришкою кооперативної наради. Бо в Горанці нас накрили б.

Похорон Владики Архиєпископа Володимира

У неділю 23 липня ц. р. у Дітройті упокоївся Владика Архиєпископ Володимир, а у четвер 27 липня торжественно похоронено його в українському Пантеоні — на цвинтарі в Бавнд-Бруку. Чину похорону довершив Владика архиєп. Мстислав у сослуженні 8-ох священиків і в присутності понад 25 священиків та великої громади народу.

Минає саме 21 рік, як в Ерлянґені біля Нюрнберґу в Німеччині українське громадянство, без різниці віровизнання, бо ж це був час, що українець шукав один одного, горнувся один до одного, торжественно вітало Покійного Владику. І ось тоді в присутності біля 300 осіб на обіді після Сл. Божої пролунали знаменні й незабутні слова з уст укр. кат. священика: „Ви, Владико, із пожарищ, руїн нашої батьківщини винесли найцінніший скарб на чужину — віру рідного народу, яку то віру смертельний ворог нашого народу хотів вбити в його серцях, та даремно! І треба було аж якогось Божого допусту, щоб ми засіли за один стіл і зрозуміли, що ми діти одного народу".

І справді, Владика Володимир у всій своїй скромності тут на еміґрації все своє скромне життя присвятив обороні цієї віри рідного народу. Українська журналістична палестра тратить у Покійному Владиці апологета святої православної віри, — тратить високого мораліста, тратить християнського журналіста, і то в добі, коли так паношиться матеріялізм, що розкладає людство, відвертає його від Бога, що грозить остаточно катастрофою, якщо того покрою християнські журналісти, яким був Покійний Владика Володимир, не зуміють привернути людство до свого Сотворителя. І хоч тіло було немічне, але думка ясна, і хоч може рука знеможена, але схоплювала все на папір і передавала своїм вірним. І не було майже ні одного числа „Українського Православного Слова", в якому не було б статті високої вартості на богословську тему. Тому відхід Владики, й то так передвчасний, Українська Православна Церква надобре відчує, що й підкреслив над домовиною у церкві Владика Архиєп. Мстислав.

Та повернімось до похорону. 9:30 ранку похоронне заведення ввозить тіло Покійного Владики перед Церкву-Пам'ятник, а домовину, що її вкладають на візочок, зустрічає Владика Мстислав у супроводі чисельного духовенства й вірних. Їх як на будень теж немало. Сумно. Сумно віддзвонює і вітає Покійного Владику церковний дзвін. А чисельне духовенство везе, а потім вносить домовину до Церкви. Тут відкривають домовину, а Владика Мстислав накладає на тіло покійного його мантію. Це довга заупокійна Сл. Божа. Співає хор під диреґентурою проф. В. Завітневича. По скінченні Сл. Божої, Владика Мстислав виголосив знаменне й потрясаюче слово, бо згадав тернистий шлях і покійного, який приїхав на висвяту в Архиєреві в часі німецького лютування, і заборони святити наших владик, і в його особі, тернистий шлях Укр. Правосл. Церкви. Накреслив і тернистий шлях на еміґрації і заслуги для рідної Церкви, стоючи міцно на засаді Вселенськости нашої Церкви й в цій справі діяв, про що мало хто знає. Після Владики промовляв зять Покійного о. В. Боровський, а по панахиді тіло Покійного зложено у гріб на першому місці біля Церкви пам'ятника. Над могилою від духовенства промовляв о. митроф. прот. А. Селепина. По похороні Консисторія улаштувала жалобну трапезу, під час якої промовляли ще: Владика Архиєп. Мстислав, довше слово виголосив його заступник о. митроф. прот. Т. Форостій із Пасейку, о. Земляченко закликав до складання пожертв на пам'ятник для Владики Володимира, а знову проф. Завітневич прощав Покійного від Богословського Інституту. На прикінці від родини Покійного Владики Володимира дякував усім мґр Куцнір.

Український Народний Союз репрезентував на похороні гол. касир Іван Кокольський.

Петро Ямняк

Тиждень Поневолених Націй в Лігайвелійській окрузі

23 липня, заходами Відділу УККА Лігай Веллійської Округи тут відзначено Тиждень Поневолених Націй.

Маніфестацію попередили Богослужби в українських церквах обох віровизнань в наміренні українського народу та панахиди за полеглих.

Велика моторкада на площі „Фер Ґранд", вдекорована національними прапорцями і плякатами, о год. 3-ій по полудні, в супроводі поліції вирушила по головній вулиці Гамілтон і, переїхавши центр міста, зупинилась під будинком міської ради міста Аллентавну, де ожидав моторкаду посадник міста Рей Б. Брейсі з міськими радними. Тут зібралась чисельна українська публіка. Дівчата й хлопці в національних одягах з прапорами в руках, а за ними українське духовенство: о. Т. Бариляк, прот. О. А. Двораківський, о. В. Чекалюк і члени Екзекутиви Відділу УККА. З будинку вийшов посадник міста, щоб вітати моторкаду, яка маніфестаційно відзначувала Тиждень Поневолених Націй.

Церемонію відкрив, відчитавши Проклямацію, видану президентом ЗДА Линдоном Б. Джансоном викладач Мюлинберського коледжу і містоголова Відділу УККА проф. А. Кіпа, який представивши посадника, попросив його до слова. Висловивши палкі бажання волелюбному українському і іншим народам, які в лабетах московської деспотії на протязі десятиріч змагаються за власні права й волю, посадник передав дальше слово головному радному Лігайської Округи — Джорджові А. Стоґлові, який промовляв до зібраних.

Після промов моторкада на чолі з прот. о. А. Двораківським, вирушила в напрямі міста Бетлегему, а коли переїхавши головними вулицями, попрямувала до Істону, де вижидав нас адв. міської ради Нортгемптонської Округи — М. Франціоза. Він власним автом очолив моторкаду, переїхав місто і завернув під будинок окружного суду в Істоні, де після інтродукції виголосив гарну промову до зібраних. Під кінець промовляв проф. А. Кіпа, який дякував від імени Відділу УККА усім учасникам, які брали участь у відзначенні Тижня Поневолених Націй.

Треба згадати, що в цій політичній маніфестації, яка вперше відбулася в цих околицях, приймав також участь Відділ УККА з Редінґу.

На передодні маніфестації було роздавані летючки в Аллентавні, Бетлегемі й Істоні, а посадник Аллентавну видав окрему Проклямацію.

У всій довколишній ам. пресі були поміщені фотознімки й коментарі про Тиждень Поневолених Націй, що його відмічав Відділ УККА Лігай Веллі.

І. Стасів

КОМУНІКАТ

УКРАЇНСЬКОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ (УТЦ) В АМЕРИЦІ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ НАЗВИ UNITED STATES OF AMERICA

Українська назва держави U.S.A. у письмовій та усній мові українців у вільному світі не усталена. Тоді як у підсовєтській Україні вживають тільки назви Сполучені Штати Америки, на еміґрації, поруч цієї назви, дуже поширена також назва З'єднані Держави Америки. Крім цих назов уживають ще й інших, що є комбінаціями слів: З'єднані, З'єдинені, Злучені, Об'єднані та Сполучені Держави, Стани, Стейти та Штати Америки і Північної Америки.

Учасники дискусії у цій справі, що ведеться в пресі від 1951 року, виявили бажання, щоб НТШ і УВАН, наші наукові авторитети, договорилися і прийняли одну спільну назву для U.S.A. Український Термінологічний Центр, як заклад, що в ділянці наукового словництва пов'язує ці наші наукові установи, піднявся завдання зібрати погляди на цю справу наших науковців, працівників пера, українistів та любителів мови.

На день 1-го грудня минулого року Управа УТЦ скликала нараду в справі усталення назви, запросивши на неї 86 осіб. Учасники наради, члени НТШ і УВАН, мовознавці, правники, журналісти, письменники та представники професійних товариств, разом 23 особи, вислухали доповідь А. Вовка, після якої відбулася дискусія. Там же вони з'ясували свої погляди в розданій їм анкеті. Управа УТЦ таку ж анкету розіслала позамісцевим авторитетним особам, з додатком відбитків огляду дискусії в справі назви, надрукованого в „Свободі" (11 і 12-го жовтня 1966). Усього роздано та розіслано 147 анкет, з того числа 58 вислано до редакцій газет і журналів.

До кінця травня Управа УТЦ одержала 68 відповідей. З-поміж осіб, що виповнили анкету, було 55 членів НТШ і УВАН, 18 філологів, 7 правників, декілька письменників, публіцистів і журналістів. Статистика одержаних відповідей така:

1. Більшість учасників анкетного опитування — 43 особи або 63% опитуваних вважають, що назва США і ЗДА незадовільні і їх треба замінити новими.

2. Загально пропоновано 17 різних варіянтів перекладу назви U.S.A. Найбільшу кількість голосів одержала назва З'єднані *Стейти* Америки — $15\frac{1}{2}$ голосів. Далі йдуть: З'єднані, Об'єднані, Сполучені, Злучені або З'єдинені *Держави* Америки — разом 14 голосів; Сполучені та З'єднані *Штати* Америки — 13; Об'єднані *Стейти* (Північної) Америки — $12\frac{1}{2}$; Сполучені, Злучені або З'єдинені *Стейти* Америки — 9; інші назви — 4.

3. Слово States в назві U.S.A. учасники опитування перекладають так: „стейти" — 37 голосів, „держави" — 14, „штати" — 13, „стани" та „краї" — по одному голосові. Дві особи пропонують віддавати назву просто як „Америка" або „Північна Америка".

Отже, за переклад „стейти" подано голосів більше, як за всі інші, разом узяті. Це слово, як нове запозичення, має апробату 6-ох філологів. При цьому треба зазначити, що 13 осіб подали по дві назви як рівноцінні, і в таких випадках по пів голосу приділено на кожну пропозицію.

З наведених статистичних даних можна зробити такі висновки:

а) Майже 2/3 опитуваних бажають заміни досі уживаних назов, ЗДА і США, на нову назву.

б) Більше як половина опитуваних (54%) вважає, що слово „стейт" треба прийняти до української мови і вживати в перекладі U.S.A.

в) Не зважаючи на велику розбіжність у пропонованих назвах, „З'єднані Стейти Америки" — назва найбільш побажана. (За цю назву висловилася також більшість членів Управи УТЦ.)

На підставі таких вислідів переведеної анкети Управа УТЦ вважає, що прийняття єдиного перекладу для U.S.A. у формі ЗСА (у вимові зе-ес-а) є для більшости побажана. Остаточне рішення в цій справі належатиме Академії Наук у вільному Києві.

Управа УТЦ незабаром подасть до преси огляд дискусії, в якому будуть обговорені арґументи, висунені на нараді та в анкеті, і буде з'ясоване становище більшости.

За Управу УТЦентру в Америці:
В. Давиденко, голова;
А. Вовк, заст. голови;
З. Глов'як, секретар.

Ню Йорк, 22 червня 1967 р.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Д.Д. АЙЗЕНГАВЕР заявив на телевізії Амерікен Бродкастінґ Компані, що „недоумкуватим" ствердження недавнього совєтського диктатора Нікити Хрущова про те, що це СССР причинився в 1960-му році до того, що Ричард М. Ніксон програв президентські вибори в користь Джана Ф. Кеннеді. Хрущов казав, що відмова Ніксонові звільнити американського летуна Френсіса Ґері Паверса спричинила те, що американський кандидат на президента дістав 200,000 голосів замало. Айзенгавер висміває це твердження Хрущова, називаючи його „дурним", і пригадує, як то він не хотів засісти до зустрічі на вершинах з совєтським диктатором, і тому Хрущов злий на нього й на Ніксона.

СТАТТЯ ІВАНА БІЛОДІДА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вати" текст у вищих інстанціях, як це там частенько робиться, вставляти й переставляти окремі місця. Адже й йому довелося передову до першого числа „Мовознавства" написати на спілку з іншим — з О. Мельничуком. Але це, кажу, таки відповідає тому, що було казано про українську мову й на П'ятому з'їзді письменників України, — мінус критика та самокритика, що була у виступах Новиченка, Козаченка та ще декого.

Тільки ж ця його стаття, як і сказане на з'їзді письменників, не задовольняє історичних вимог українського народу щодо збереження й розвитку української мови. І в сказаному на з'їзді, і в статті І. Білодіда маємо тільки теорію, ні там, ні тут немає мови про практичне здійснення цих положень. Хоч Білодід „теоретично" й говорить про українську мову як про „знаряддя життєдіяльности", потрібне „у всіх сферах праці", але, згадуючи про систему освіти на Україні, він згадав тільки українські загальноосвітні школи, а про високі й фахові школи не сказав, якою мовою у них викладають (як нам відомо, там викладають російською мовою).

У переліку установ, що мають правити за „фундаментальну базу для функціонування національних літературних мов", він обминув державні установи (державний апарат як такий), фабрики, заводи, т. зв. новобудови, що, як відомо, являють собою вогнища русифікації, бо української мови до них і близько не підпускають. А це найважливіші в житті народу чинники політичного, господарського й культурного життя, без яких і мова не може нормально зберігатись та розвиватись.

Цю просту істину І. Білодід як мовознавець - соціолог, безперечно, знає (він згадує соціологічну лінґвістику), але, як бачимо, нічого про це не пише. Він ані натякнув на те, що українська мова на Україні повинна бути єдино - обов'язковою державною мовою, мовою, потрібною для життя громадян Української республіки, бо без цього всі оті теоретизування так і залишатимуться добрими суб'єктивістськими, як там тепер кажуть, побажаннями, яких ніхто не бере поважно.

У той час, коли перший секретар ЦК КПУ П. Шелест закликає любити й зберігати українську мову, низові партійці м. Луганського вивішують у центрі міста величезний напис „Слава орденоносной Луганщине", як це ми бачимо на світлині, вміщеній у ч. 53 „Літературної України", „батьки" м. Донецького прикріплюють на будинку державної крамниці ще більший напис „Белый лебедь", як це ми бачимо на світлині в харківському журналі „Прапор". А що ж там може бути в усному мововжитку, що про нього пише в своїх статтях І. Білодід! Адже навіть у Полтаві, навіть у музеї І. Котляревського (Білодід згадує музеї як один із типів тих установ, що мають бути „фундаментальною базою" для розвитку національних мов), навіть прибиральниці намагаються говорити „по-панському", тобто російською мовою влади, як про це інформує один канадійський комуніст, що жив на Україні два роки.

Ні, самими такими теоретичними міркуваннями, як ув останній статті І. Білодіда, „престижу рідної української мови" на Україні не можна збільшити!

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

СПОРТ

редагує В. СОКАН

„Ч. СІЧ" У ФІНАЛІ ПЕРШОСТЕЙ АФЛІҐИ

В неділю, 6-го серпня 1967 р., о годині 4.30 по полудні на грищі Фаршерс Ґров у місточку Юніон, Н. Дж., відбудуться фінальні змагання за першість Американської Футбольної Ліґи сезону 1966/67. До цієї рішальної зустрічі стануть першуни двох груп АФЛіґи, дружина „Ч. Січі" з Нюарку, як першун Групи Північ, та Ст. Джерард з Балтімору, як першун Групи Південь. Переможець цих змагань одержить Чашу АФЛіґи за чемпіонат 19667-67 сезону.

Остання і рішальна зустріч за лаври чемпіона АФЛіґи заповідається цікаво, бо обидва суперники докладатимуть всіх старань, щоб закінчити цей сезон здобуттям першости Ліґи. Симпатики „Ч. Січі" надіються на перемогу своїх футболістів, яка була б імпозантним завершенням святкувань 10-річчя „Чорноморської Січі". Хоч це вакаційний час, є вигляди, що на цю зустріч прибудуть численно симпатики „Ч. Січі", маючи на увазі важливість цих змагань.

Перемога „Ч. Січі" була б для нашої дружини гарним реванжем за одиноку поразку січовиків у минулому сезоні, якої зазнали вони власне від дружини Ст. Джерард у Балтіморі з рахунком 2:3. До цих важливих змагань виступить „Ч. Січ" в найкращому складі: Махник, Воробець, Лялька, Цап, Павлишин, М. Німерчинський, Малишевський, Чайка, Снилик, Вестрале, Л. Вільчак, Бернацький, В. Вільчак, В. Німерчинський.

ТЕНІСОВІ І ПЛАВАЦЬКІ ПЕРШОСТІ УСЦАК НА СОЮЗІВЦІ

Точно за місяць, тобто 2-го, 3-го і 4-го вересня, відбудуться на Союзівці тенісові і плавацькі першості Української Спортової Централі Америки і Канади. Ці щорічні змагання влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку на доручення УСЦАК. Першуни УСЦАК одержують чаші і медалі, що їх фундатором є Український Народний Союз.

Зголошення учасників тенісових змагань вже приймає керівник цих змагань інж. Богдан Рак на адресу: Mr. Bohdan Rak, 43-21 49th Street, Long Island City, N.Y. 11104. Тел.: (212) TW 8-7685

Останній реченець зголошень: 28-го серпня 1967 р. На плавацькі змагання вистачає зголоситися вже на місці змагань, тобто на Союзівці, в суботу, 2-го вересня о год. 1-ій по полудні біля басейну .

О. Твардовський

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ „Ч. СІЧІ" і „ТРИЗУБА" В ЧЕРГОВОМУ СЕЗОНІ

Управа Американської Футбольної Ліґи вже склала календарець гор Першої Дивізії АФЛіґи, в якій змагатимуться в наступному сезоні „Ч. Січ" з Нюарку і „Тризуб" з Філядельфії. За цим пляном гор сезон почнеться у вересні і мав би закінчитися на початку грудня. Ось визначені мистецькі зустрічі обох українських дружин Першої Дивізії (господарі на першому місці):

3-го вересня:
Лянсерс, Рочестер — Тризуб
10-го вересня:
Лянсерс, Рочестер — Ч. Січ
Тризуб — Бріtаніка, Вашинґтон
17-го вересня:
Ч. Січ — Тайґерс, Бостон
Ст. Джерард, Балтимор — Тризуб
24-го вересня:
Тризуб — Тайґерс, Бостон
Ч. Січ — Лянсерс, Рочестер
1-го жовтня:
Тризуб — Ч. Січ
8-го жовтня:
Ч. Січ — Ст. Джерард, Балтімор
Бріtаніка, Вашинґтон, — Тризуб
15-го жовтня:
Ч. Січ — Лянсерс, Рочестер
Тайґерс, Бостон — Тризуб
22-го жовтня:
Тайґерс, Бостон — Ч. Січ
Тризуб — Ст. Джерард, Балтімор
29-го жовтня:
Ч. Січ — Тризуб
5-го листопада:
Ч. Січ — Ст. Джерард, Балтімор
Тризуб — Бріtаніка, Вашинґтон
12-го листопада:
Бріtаніка, Вашинґтон — Ч. Січ
Тризуб — Лянсерс, Рочестер
18-го листопада: (субота)
Ч. Січ — Бріtаніка, Вашинґтон
19-го листопада:
Тризуб — Тайґерс, Бостон
26-го листопада:
Тайґерс, Бостон — Ч. Січ
Лянсерс, Рочестер — Тризуб
3-го грудня:
Тризуб — Ч. Січ
10-го грудня:
Бріtаніка, Вашинґтон — Ч. Січ
17-го грудня:
Тайґерс, Бостон — Тризуб
Ст. Джерард, Балтімор — Тризуб

О. Твардовський

— о —

ВИСЛІДИ ПЛАВАЦЬКИХ ЗМАГАНЬ СУАСТ-СХІД НА СОЮЗІВЦІ

В суботу, 15-го липня, відбулися на Союзівці плавацькі змагання за першість Союзу Українсько - Американських Спортових Товариств, делеґатури Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗДА. В цих змаганнях взяло участь мале число плаваків, до чого причинилася погода в дні змагань. Хоч і з малим числом учасників організатори змагань із Карпатського Лещетарського Клюбу під проводом Ярослава Рубля провели ці плавацькі першості СУАСТ-Схід, які закінчилися такими вислідами:

Юнаки 12-16 років, 50 м. довільним:
1. Тома Скунмейкер — Союзівка — 33.6 сек.
2. Орест Лебедь — Ч. Січ — 37.1 сек.

Хлопці 8-12 років, 25 м довільним:
1. Нестор Пацлавський — Ч. Січ — 21.9 сек.

Юначки 12-15 років, 50 м. довільним:
1. Христя Мартинович — УССК Філядельфія — 48.7 сек.

Дівчата 8-12 років, 25 м. довільним:
1. Олена Пацлавська — Ч. Січ — 20.6 сек.
2. Лідія Божемська — Союзівка — 20.8 сек.
3. Марія Кучинська — Ч. Січ — 28.0 сек.
4. Ляриса Божемська — Союзівка — 28.9 сек.
5. Віра Питляр — Пласт — 29.5 сек.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12-го СЕРПНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій веч. Проситься прибути і вирівняти чл. вкладки. — Іван Струк, секр.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовому домі. Проситься все чл. прибути на збори та взяти участь в приготуванні до пікніку, що відбудеться 27 серпня ц. р. на тій самій площі, де попереднього разу. Проситься вирівняти свої вкладки. — П. Слободян, предс., І. Мелінишин, секр.

Погіршились взаємини між Британією і Францією

Лондон. — Лондонський „Таймс" приніс статтю з гострими докорами на адресу Франції за цілу низку останніх ходів французького уряду, виміряних проти Британії. Британська публічна опінія й керівні британські кола обурені з приводу несподіваного відкликання умови про спільне досліджування і продукування суперсонічного бомбовика „Ві-Джі". Британський міністер оборони Деніс Гілі заявив у парляменті, що його французький колега, міністер оборони Пієр Мессмер запевнив був його, що всі фінансові проблеми у зв'язку з тим проєктом корисно полагоджені. Таким чиномДеніс Гілі піддав під сумнів офіційний французький арґумент, наче б Франція була примушена відмовитись від дальшої співпраці в справі того літака з уваги на фінансові труднощі. Британський міністер і всі британці скидають всю вину на де Голля. „Таймс" приписує теж антибритійській політиці де Голля розпорядження французького уряду, що на експорт газоліни з Франції треба спеціяльного дозволу. Це розпорядження звернене безпосередньо проти Британії, бо арабські продуценти нафти дозволили на експорт нафти і її виробів до всіх країн — за винятком ЗДА й Британії. Також на конференції т. зв. Західньо-европейської Унії, що складається з 6-ох західньо-европейських континентальних держав і Британії, представник Франції зайняв вороже становище супроти довгої декларації в справі Европейської Економічної Спільноти, що її склав британський міністер закордонних справ Джордж Бравн. „Таймс" доходить до висновку, що про більшу єдність Европи можна буде говорити тільки тоді, як зміниться влада у Франції, себто — як не стане де Голля, який думає тільки про „пімсту" за давні образи, а не про добро Франції і її союзників.

Збільшення податку від корпорацій має бути вище, як від особистих прибутків

Вашинґтон. — Фінансові дорадники президента Л. Б. Джансона плянують прибуткові податки від корпорацій вище збільшити, як податки від особистих прибутків. Президент має вислати звернення в цій справі до Конґресу в найближчому часі. Також і Конґрес проєктує вище збільшені податки від корпорацій, як від приватних осіб. Передбачають, що і Президент і Конґрес проєктують відкласти редукцію податків від проданих автомобілів і від телефонічних розмов. Від 1-го квітня 1968 року податки від авт мали бути зменшені з 7-ох відсотків до 2-ох ,а від телефонів з 10-ох відсотків до 1-го. Тепер арґументують так: Державна скарбниця не може зменшувати податків від авт і від телефонів тоді, коли збільшується прибуткові податки. Податки від авт і телефонів платять особи, а не корпорації, тому корпораціям треба б більше збільшити прибуткові податки ,як корпораціям. Бизнесмени цього року користають вже з податкових полегш від сум, які вони вкладають як інвестиції в свої підприємства.

Ізраїльці вивезли з Єрусалиму 4-ох арабських лідерів

Єрусалим. — Ізраїльські власті арештували вночі з неділі на понеділок 31 липня ц. р. в недавній східній йорданській частині Єрусалиму 4-ох видатних арабських діячів та вивезли їх на три місяці до Сафеду й Тиберіясу у північній частині Ізраїлю. Офіційно подано, що сталося це внаслідку поведення тих діячів, які „підбурювали арабське населення Ізраїлю до підривної роботи". З-посеред вивезених арабів найвидатнішою постаттю є д-р Дауд ель-Гуссейні, колишній член йорданського парляменту та голова Палестинської Організації Визволення на західньому березі Йордану. Крім нього арештовано й вивезено одного колишнього члена Єрусалимської міської ради та двох арабських адвокатів. Арештування і вивезення тих діячів стоїть у безпосередньому зв'язку з щораз загальнішим і гострішим рухом спротиву арабів на окупованих Ізраїлем теренах, що належали до Йорданії, Єгипту та Сирії. Первісна надія ізраїльських властей, що можна буде притягнути до мирної і льояльної співпраці місцевих арабів, зокрема колишніх адміністраційних урядовців, не здійснилась. Націоналістичні арабські організації з центрами в Каїро й Дамаску повели пропаґандивну кампанію проти співпраці арабів з ізраїльцями та погрожували пімстою проти „колярборантів", коли на окуповані тепер Ізраїлем арабські землі вернуться арабські власті.

Румунія потверджує своє сателітне пов'язання з Москвою

Букарешт. — Уже від деякого часу на Заході було багато голосів про „незалежність" румунської політики від Москви, на що вказували поодинокі виступи комуно - румунських політиків, включно із недавнім сепаратним становищем Румунії в справі ізраїльсько-арабського конфлікту під час надзвичайної сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Ці надії розвіяв, або щонайменше поставив у поважний сумнів румунський комуністичний „вождь" Ніколае Цеауску, запевняючи про повну совєтсько-румунську співпрацю, як базу румунської політики, про румунську солідарність з країнами комуністичного Варшавського бльоку і навіть закликав до спільної допомоги комуністичних країн Північному В'єтнамові. Західні дипломати і політики навіть у цих усіх твердженнях добачують незалежність Румунії, бо в інших комуністичних країнах повна їх залежність від Совєтського Союзу є самозрозуміла і не вимагає окремих заяв.

ТАРЗАН, Ч. 5848. Несподівана стріла!

Швидко бочки були повні на плечах в'язнів. — А тепер ходім! — кричав Грін...

Та нагло чути було джижчання, тупий глухий стук... І велика стріла раптом врізався в землю!